

ทำความเข้าใจกับ “อีเหนา”

Selamat Siang! หรือสวัสดีตอนบ่ายครับ FAP Newsletter ฉบับนี้ย้ายมาฟังข้อมูลจากชาวเกาะ: ประเทศอินโดนีเซียหรืออีเหนาซึ่งมีประชากรกว่า 250 ล้านคน มาดูกันซิว่านโยบาย กฎระเบียบ รวมถึงระบบบัญชีของประเทศกันนั้นเป็นอย่างไรกันบ้าง

▶ ประเทศของนิติบุคคลที่ชาวต่างชาติสามารถลงทุนได้

นิติบุคคลมีด้วยกันหลากหลายประเภท แต่ทั้งนี้ต้องทำการศึกษา Foreign Investment Law และ Investment Negative List ที่ระบุถึงธุรกิจที่สามารถกระทำได้หรือไม่ได้ เพราะแต่ละประเทศนั้นก็มีความระเบียบต่างๆ และสัดส่วนการถือครองหุ้นสำหรับการลงทุนในแต่ละธุรกิจแตกต่างกันไปตามธุรกิจที่กำหนด โดยมีข้อจำกัดตั้งแต่ระหว่างร้อยละ 45 ถึงร้อยละ 95 หรือร้อยละ 100 ในบางอุตสาหกรรม ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นธุรกิจ Trading ก็จะถูกจำกัดการถือครองเงินลงทุน โดยนิติบุคคลต่างชาตินั้นสามารถลงทุนได้สูงสุดเพียงร้อยละ 33 เท่านั้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหา Local Joint Partner ที่ไว้ใจและเชื่อถือได้มาร่วมประกอบธุรกิจและถือหุ้นส่วนที่เหลือ ทั้งนี้เป็นไปตามนโยบายเรื่องการเพิ่มอัตราการจ้างงานและเพิ่มพูนทักษะของแรงงานคนอินโดนีเซียซึ่งรัฐบาลเน้นส่งเสริมในเรื่องการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่และการจ้างงานที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ดังนั้นทำให้ธุรกิจประเภทโรงงานอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะให้สิทธิชาวต่างชาติในการถือครองหุ้นที่สูงกว่านั่นเอง

▶ มาตรฐานการบัญชี

อินโดนีเซียมีมาตรฐานการบัญชีที่เรียกว่า Indonesian Financial Accounting Standards หรือ PSAKs (Pernyataan Standar Akuntansi Keuangan) ซึ่งขณะนี้เทียบเคียงได้กับ IFRS version 2009 แต่ก็มีข้อแตกต่างเล็กน้อย ในขณะที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาให้เทียบเคียงกับ IFRS Version 2013 ฉบับล่าสุด การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลบังคับใช้ในปี 2015 - 2016 นี้

▶ อัตราภาษีและการยื่นชำระภาษี

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอินโดนีเซียอยู่ที่ร้อยละ 25 โดยบริษัทจะต้องทำการชำระภาษีภายใน 4 เดือน หลังปิดรอบระยะเวลาบัญชีประจำปี พร้อมทั้งยื่นงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

บริษัทอาจจะขอหนังสือแจ้งขยายเวลาการนำส่งงบการเงินจากผู้สอบบัญชี เพื่อยื่นต่อสรรพากรเขตเพื่อขอขยายเวลาได้ 2 เดือน โดยในระหว่างนั้นให้นำส่งงบการเงินที่ไม่ได้มีการตรวจสอบและการคำนวณภาษีเพื่อชำระภาษี (หรือขอคืนภาษี) ไปก่อน แต่นี้ก็ไม่โดนค่าปรับแล้ว (แต่อย่างไรก็ตามค่าปรับดังกล่าวนั้นว่าถูกมากเพียงแค่ 1 ล้านรูเปียห์หรือประมาณ 2,600 บาทเท่านั้นเอง)

▶ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของอินโดนีเซียอยู่ที่ร้อยละ 10 มีความแตกต่างกับของประเทศไทยอยู่พอสมควรทั้งเรื่องอัตราและแนวทางการปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น กรณีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าไม่จำเป็นต้องนำส่งภาษีขาย ซึ่งแตกต่างกับของประเทศไทยที่ต้องนำส่งภาษีขาย โดยคิดฐานภาษีจากราคาตลาด เป็นต้น

▶ กฎหมายหรือกฎระเบียบอื่นที่สำคัญ

กฎหมายเรื่องของการ Transfer pricing นั้นมีผลบังคับใช้สำหรับประเทศอินโดนีเซีย โดยเจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจในการประเมินภาษีที่ให้บริการต้องจ่ายภาษีเพิ่มเติม โดยเทียบเคียงราคาสินค้าหรือกำไรขั้นต้นต่างๆ ไปกับอัตราที่กำหนดในแต่ละอุตสาหกรรม ทั้งนี้บริษัทอาจจะยื่นเอกสารเพื่อทำการอุทธรณ์จำนวนภาษีดังกล่าว แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

เราจะเห็นได้ว่าทั้งเรื่องกฎหมายการลงทุน กฎระเบียบต่างๆ รวมถึงระบบบัญชี ของแต่ละประเทศก็มีกฎหมายและการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปพอสมควร ดังนั้นเราควรมีความรู้และข้อมูลขั้นพื้นฐาน ยิ่งตอนนี้ AEC ได้เกิดขึ้นแล้วและการเคลื่อนย้ายในวิชาชีพจะมาถึงในอนาคต ดังนั้นเพื่อให้เกิดความพร้อมสำหรับการเคลื่อนย้ายของนักบัญชีอาเซียน เราจะต้องทำการศึกษาเรื่องดังกล่าวของแต่ละประเทศอย่างเนิ่นๆ นะครับ

โดย คุณยุทธพงศ์ สุภรณะ
อนุกรรมการดำเนินงานต่างประเทศ